

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 1335/05
30.11.2005. godina
Beograd

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Vladimira Tamaša, predsednika veća, Ljubice Milutinović, Vide Petrović-Škero, Nede Antić i Sofije Vagner - Ličenoski, članova veća, u parnici tužilaca AA i BB, koje zastupa punomoćnik VV, advokat, protiv prvotuzenog "GG" i drugotuzenog "DD", sa umešačem na strani tuženih ĐĐ, koga zastupa punomoćnik EE, advokat, radi naknade štete, odlučujući o reviziji i zahtevu za zaštitu zakonitosti tužilaca izjavljenim protiv presude Okružnog suda u Zrenjaninu br. Gž. 1641/2004 od 22.12.2004. godine, u sednici veća održanoj 30.11.2005. godine, doneo je

R E Š E N J E

Zahtev za zaštitu zakonitosti se kao nedozvoljen odbacuje.

Revizija tužilaca se USVAJA i presuda Okružnog suda u Zrenjaninu br. Gž. 1641/2004 od 22.12.2004. godine UKIDA, a predmet se vraća drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Zrenjaninu br. Gž. 1641/2004 od 22.12.2004. godine, uvažena je žalba tuženih i umešača i prvostepena presuda Opštinskog suda u Zrenjaninu br. P. 4248/2002 od 11.6.2004. godine preinačena tako što su zahtevi tužilaca za naknadu štete kao neosnovani odbijeni, te je određeno da parnične stranke snose svoje troškove, a tužioci su obavezani da umešaču ĐĐ na ime naknade parničnih troškova plate 47.350,00 dinara.

Blagovremenom i dozvoljenom revizijom tužioci pobijaju drugostepenu presudu zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i zbog pogrešne primene materijalnog prava.

Takođe, tužioci su, nakon prijema obaveštenja Republičkog javnog tužioca da povodom njihovog predloga neće izjaviti zahtev za zaštitu zakonitosti, u skladu sa odredbama čl. 418. Zakona o parničnom postupku podigli zahtev za zaštitu zakonitosti 22.3.2005. godine, navodeći da je zbog pogrešne primene materijalnog prava u postupku za odlučivanje o izjavljenim žalbama počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 361. st.2. tačka 5. Zakona o parničnom postupku.

Odlučujući o izjavljenoj reviziji i podignutom zahtevu za zaštitu zakonitosti u smislu čl. 419. Zakona o parničnom postupku, Vrhovni sud Srbije je našao da je revizija tužilaca osnovana, a da zahtev za zaštitu zakonitosti nije dozvoljen.

U razlozima drugostepene presude je navedeno da se dana 24.10.1994. godine dogodio saobraćajni udes u naseljenom mestu ____, a čiji su učesnici bili putnički automobili čiji su vlasnici bili osigurani kod tuženih po osnovu auto odgovornosti i tužioci, koji su vozili bicikle. U ovom saobraćajnom udesu tužioci su zadobili teške telesne povrede usled kojih su pretrpeli nematerijalnu i materijalnu štetu. Za pretrpljenu materijalnu štetu tužioci su saznali odmah nakon saobraćajnog udesa. Definitivno stanje u pogledu posledica koje su zaostale kod tužilaca usled pretrpljenih teških telesnih povreda je kod oba tužioca uspostavljeno polovinom 1995. godine, kada su tužioci saznali za sve vidove pretrpljene nematerijalne štete. Umešač na strani tuženih je pravnosnažnom krivičnom presudom prvostepenog suda br. K. 231/95 od 18.5.1995. godine oglašen krivim za propuste u navedenom saobraćajnom udesu, a za krivično delo teško delo protiv bezbednosti saobraćaja na putevima iz čl. 195. st.1. KZ RS i osuđen je na kaznu zatvora u trajanju od tri meseca. Zastarelost vođenja krivičnog postupka za navedeno krivično delo iznosi deset godina i nastupila je dana 24.10.2004. godine. Tužba u ovom sporu je podneta 11.11.2002. godine.

Na osnovu navedenih činjenica drugostepeni sud je zaključio da je potraživanje tužilaca za naknadu štete prema tuženima zastarelo u smislu čl. 376. st.1. i st.2. Zakona o obligacionim odnosima, te da se na tužene ne može primeniti rok zastarelosti iz čl. 377. Zakona o obligacionim odnosima, jer se taj rok odnosi samo prema izvršiocima krivičnog dela, a ne i prema ostalim odgovornim licima za naknadu štete.

Pravno shvatanje drugostepenog suda u dejstvu odredbi čl. 377. Zakona o obligacionim odnosima na zastarelost potraživanja tužilaca za naknadu štete je pogrešno.

Prema stavu 1. člana 377. Zakona o obligacionim odnosima, kad je šteta prouzrokovana krivičnim delom, a za krivično gonjenje je predviđen duži rok zastarelosti, zahtev za naknadu štete prema odgovornom licu zastareva kad istekne vreme određeno za zastarelost krivičnog gonjenja. Pod odgovornim licem se ne podrazumeva samo učinilac krivičnog dela već i lice koje odgovara za štetu koja je učinjena krivičnim delom iako sam nije učinilac tog dela.

Ukoliko su tuženi kao osiguravajuće organizacije prema propisima koji su važili u momentu saobraćajnog udesa bili odgovorni zajedno sa učiniocem krivičnog dela za štetu koju su pretrpeli tužioci, tada se i na njih odnose odredbe čl. 377. st.1. Zakona o obligacionim odnosima.

Iz navedenih razloga, primenom čl. 395. st.2. Zakona o parničnom postupku, revizija tužilaca je usvojena i pobijana presuda Okružnog suda u Zrenjaninu ukinuta, a predmet je vraćen drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

U ponovnom postupku potrebno je imajući u vidu navedeno pravno shvatanje ponovo odlučiti o osnovanosti žalbi izjavljenih protiv prvostepene presude.

Odlučujući o zahtevu za zaštitu zakonitosti u smislu čl. 421. u vezi sa čl. 401. Zakona o parničnom postupku, Vrhovni sud je našao da zahtev za zaštitu zakonitosti nije dozvoljen.

Prema odredbi čl. 417. Zakona o parničnom postupku javni tužilac može podići zahtev za zaštitu zakonitosti zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 361. st.2. tačka 5. istog Zakona, ako je protivno odredbama ovog zakona sud zasnovao svoju odluku na nedozvoljenim raspolaganjima stranaka (čl. 3. st.3. Zakona o parničnom postupku).

Na osnovu ovlašćenja iz čl. 418. Zakona o parničnom postupku, ukoliko javni tužilac ne podigne zahtev za zaštitu zakonitosti u rokovima predviđenim zakonom, stranka koja je podnela predlog, ovlašćena je da u roku od 30 dana od dana prijema obaveštenja da javni tužilac neće izjaviti zahtev za zaštitu zakonitosti, sama izjavi ovaj pravni lek. Ograničenja u pogledu razloga za izjavljivanje zahteva za zaštitu zakonitosti i za stranku, kao i za javnog tužioca sadržana su u čl. 417. Zakona o parničnom postupku.

Kako je po čl. 417. Zakona o parničnom postupku jedini dozvoljeni razlog zbog koga se zahtev može izjaviti učinjena bitna povreda odredbi parničnog postupka iz čl. 361. st.2. tačka 5. Zakona o parničnom postupku, a u zahtevu za zaštitu zakonitosti se ukazuje na pogrešnu primenu materijalnog prava, zahtev za zaštitu zakonitosti tužilaca nije dozvoljen.

Iz navedenih razloga primenom čl. 421. u vezi sa čl. 404. Zakona o parničnom postupku, Zahtev za zaštitu zakonitosti je kao nedozvoljen odbačen.

Predsednik veća - sudija

Vladimir Tamaš, s.r.

Za tačnost otpravka

SM